

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirih stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

## Volitve v ljubljanski mestni zbor.

Jutri bodo volilci tretjega volilnega razreda volili pet odbornikov v mestni zbor glavnega našega mesta, Ljubljane. Za svojo dolžnost torej smatramo tudi sedaj v zadnjem trenutku opominjati ne le čitajoče volilce naj gotovo volit gredo, in naj na volilni list zapišejo kandidate neodvisne, narodne stranke, temuč vsem prijateljem narodne, domačestvari v Ljubljani, tudi nevolilcem bodi živo naročeno, da agitirajo mej svojimi znanci, ki so volilci, a menj trdni v prepričanju ali pa se malomarno in indiferentno obnašajo, nevedoči, za kaj stvar gre. Ko bi se tako vsak v svojem krogu resno poprijeli, moramo zmagati v tretjem razredu, ali le potem zmagamo, če se res dela in agitira.

Res, da šestletna pasivnost, v kateri smo brez boja bili prepustili vse polje nemškutarjem, je nam dosti škodovala. Ves ta čas bi bili lahko imeli vseh 10 odbornikov iz tretjega razreda, to je zdatno manjšino. A ker smo vsak dan upaje na zmenjo vlade, hoteli imeti vse ali pa nič, dezorganiziralo in porušilo se nam je mnogo, in le zopetne volitve iz mali vspehi bodo nam dali živčajočo moč in večjo udeležbo.

Ko bi Ljubljančani domačini imeli kaj več moževskega ponosa, izpredvideli bi, kako malo častno je za nje, da za gospodarje svojega premoženja in za zastopnike svojih koristij volijo take ljudi, katere jim cesarski kraljevi birokratje pokažejo, kakor 6 let do sedaj! Kako malo častno je za domačine tako nemškutarsko jerobstvo, katero si nakladate sami!

Ko bi dalje Ljubljančani imeli več na-

rodnega čuta, več slovanskega srca, vendar ne bi volili tujcev in onih, ki s tujcem vlečejo, naše domače šege zamujejo, ter govor in jezik naših očetov povsod za vrata stavljajo, in zasramujejo! Tudi tisti stari, ki se naivno izgovarjajo: jaz sem „Kranjc“ ne pa Slovenec, pa (nevedoči, daje to vse eno) gredo rajši z nemškutarji in z Nemci, kakor z nami domačini, — ne bi tako grdo svojega lastnega gnezda onečistovali, ko bi imeli več srca za domovino, več ljubezni do svojega rodu, več poguma za pošteno stvar, več razuma za javne interese domovinske. Za razširjenje tega neprestano boriti se, je nalog vsacega rodoljuba, in pri jutrajšnji volitvi je onih lastnostij potreba.

## Politični razgled.

### Notranje dežele

V Ljubljani 3. aprila.

Sredina avstrijske notranje politike leži sedaj v *Trstu*, kjer je cesar. Jutri pojde v *Gorico*. Upamo, da se vsaj goriški Slovenci ne bodo tako ustrahovati dali od Lahov, kakor je videti, da so se tržaški, glede petja in slovenskih ovacij. Torej Slovenec naj niti „lojalen“ ne sme biti po slovensko!

**Češki** „Pokrok“ omenja v uvodnem članku 40.000 gld., katere je te dni daroval biskup Strossmayer za ustanovitev slikarske akademije v Zagrebu, da so ti premnogi darovi iz darežljive roke djakovskega biskupa narodnim zavodom hrvatskim res kraljevski, da, še oddaljenih društev slovenskih se je spomnil. „P.“ pravi dalje: „Tacega katoliškega prelata na biskupske stolici ne jma cela Avstrija, skoro celi svet ne, in mej slovanskim svetom za stonj iščemo enacega izgleda in prikazni.“

Potem pak „P.“ dokazuje gledé češkega mecenatstva pri cerkvenih magnatih in češki aristokraciji, da je pri Čehih darežljivo a obetavno le ljudstvo, kajti aristokracija na Češkem rojena, si v pantheonu češkega mnenja in literature, nij pridobilo večjega mesta, nego morebiti le v nemškej, kjer je kacemu češkemu plemenitašu odkazano le žalostno zakotje. Sploh pak je češko mecenatstvo jako blede, in če se utečejo Čehi iz živih krogov v statistično struko, mej oporoke in zapuščine, je mecenatstvo češko proketo slabo zastopano. — Torej tako, kakor pri nas Slovencih.

### Vnosa je države.

V *Benetkah* je 1. aprila izdal mestni municipij proglas, v katerem pozivlje ljudstvo, naj porabi navzočnost avstrijskega cesarja za izjave utrjenja zveze ali aliance mej Italijo in Avstrijo.

**Ruska** vlada namerava ustreči prošnjam mnogih katoliških duhovnikov v Poljski in Litvi, ter celibat odpraviti, t. j. ukazati, da se duhovni smejo ženiti, ako hočejo. — Bilo bi tudi pri nas pametno, in valjda pride še do tega, predno preteče pol stoletja.

**Spanjski** stari general Cabrera, ki se je proti don Karlosu izrekel in Alfonza priznal, odgovarja v posebnem pismu na don Karlosovo izobčenje iz vojske in pravi, da naj mu vzame ordne in titule, a njemu ostanejo rane in spomin zaslug.

**Francoski** pravosodni minister Dufaure je bil razposlal okrožno pismo, katero sodnike pozivlje, naj nepristransko sodijo in obstoječi vladi spoštovanje pridobodo. Ker je Dufaure v okrožnici razglašal, da je po skupčinskem sklepu od 25. febr. provizorično sitno stanje definitivnej državnej obliki, namreč republiki, pot odprt, — nij bilo neodločnemu Buffetu prav, zaradi tega se je govorilo o razporu, kateri je pa sedaj poravnal in je republikan Dufaure zmagal.

## Listek.

### Fajmošter.

(Slika iz slovenskega naroda, spisal Medvedov.)

Gospod Janez so na „Kozjem vrhu“ pet in dvajset let uže za fajmoštra, pa niti enkrat se nijso pokesali, da so tu. Izrasli iz kmetske korenine, čutijo se mej svojimi poljedelnimi farmani zadovoljni po polnem. Tu so samovlasten gospodar, prav monarh, trdno posajen, da jih nobena človeška sra, — kakor kmetje vedo — ne škof in menda še sedaj nezmotni papež pregnati ne morejo, do smrti ne. Nihče jih ne nadzoruje, nihče ne drega: delajo, kar hočejo, kar jih veseli! Farmanom se vse prav in najbolje zdi, kar počno njih ljubljani in spoštovani duhovni gospod, pastir njih „pregrešnih duš.“ Njih pastirstvena koča je „farovž“ na prijaznem holmcu, njih čredniški rog je zvonik. Kadar zadoni ž njega, priteče čreda raztresena po hribih in dolinah okrog, ter

se lepo zložno, moški na desno, ženske na levo, povrsté v vzajemni blev, v cerkev. Tu mino in pohlevno z odprtimi ustmi pričakujejo, kaj jim bodo pripovedovali njih črednik. In on, ki je skoro polovico svojih ovac videl uže pri krstnem kamenu, ki vse pozna uže po imenu, pozna tudi glavne njih dušne stiske in prisade, pa jim vé tudi blazega léka za nje. Maže jim jih le z oljem božje besede, celo njih divje meso izžiga le z ono večno žrjavico, ki ima tléti v vica in goreti v pektu. Pa vse to z tako lepimi in dobrohotnimi besedami, da mu tudi najmetuljaveje ovčice rade verjamejo, da neka tere kakor v rajskem zamaknenji dre maje prikimujejo z glavo.

Enako njegova izpovednica nij kakor čuvajnica, v kateri orožen vojak preži z nabito pušo, temveč kakor vabilna lopa, v katero se njegove ovčice rade zatekajo kot v zavetnico pred hudo nevihto. Dokler je „gospod Janez“ še mlajši bil, tačas je pač še natančnejše rešetal dušne otrobe, ali

zdaj — zdaj vé, da kar je človeka enkrat prišlo se, to uboga človeška para kljubu vsem kesom in premagovanjem nosi do groba. Z obzirom na to ima le tri glavne letne obroke za čistenje vestij: advent, predpust in veliko noč, ko imajo tudi ovce njegove še največ časa ukvarjati se s težnjami svojih duš. Hitro jih presluhuje in daje jim odveze. Nobeni ne odteza kraljestva nebeškega. Vsak uaj sam gleda!

V svesti si, da v cerkvi pšenica ne raste in da človek tudi pod milim nebom lahko, če hoče, časti in moli boga, izvršuje sleherna duhovna opravila kar naglo in kolikor starejši, še toliko hitrejšje. Za mlajših lét je maševaje pač lično vrtil se ob škripajočih podplatih, ter vés svoj zglažen obraz obračal pobožnim, ko je popeval jim: „dominus vobiscum!“ A zdaj samo na pol obrnen brez daljših ceremonij in ovinkov kar z roko namiguje in kakor bi trenil, je rado slišano: „ite missa est!“ „Maša je maša, pa kratka je krajša,“ menijo far-

O francoskem radikalnem, republikanskem poslancu Edgaru Quinetu, čegar smrt v Parizu smo omenili, prinašajo tudi nemški listi jako pohvalno sodbo, ki se glasi: „Edgar Quinet je bil pravi Francoz, najplemenitejšega značaja, rodoljub in človek v vzvišenem smislu in pripravljen k različnim žrtvam. V mirnej domačnosti je bil ljubljen pri svojih zvestih prijateljih, pri razširnih namenih jako delaven in trdnega prepričanja. Kot mož in človek bil je kinč svoje domovine, bil je porok lepše bodočnosti. Narod, ki ima tako odkritosrčne, navdušene in nadarjene sine, se ne sme bati za svojo bodočnost!“ — K Quinetovemu pogrebu na pokopališču Mont Parnasse je prišlo nad 100.000 ljudi, mej njimi mnogo poslancev. Na grobu je najprej govoril Viktor Hugo v imenu mož, ki so bili za dobe cesarstva prognani iz dežele, mej njimi Quinet, po končanem govoru klicali so ljudje: „proč s cesarstvom!“ Potem je govoril še Laboulaye v imenu francoske kolegije, katerej je bil Quinet ud; za njim pak Brisson, predsednik društva radikalnih poslancev, ki se je v imenu svojih tovarišev ločil z ranjcem. Zadnji govornik je bil Gambetta. Vsi govorniki so bili pozdravljani tisočeriimi klici: „živela republika!“

**Bismark** je 1. aprila svoj 60. god ali imendan praznoval, za to se tudi nemški vnanji časniki pečajo z njegovim oslavljevanjem. Cesar in cesarjevič nemški sta mu osobno prišla čestitat.

## Dopisi.

**Od Mozirja** 30. marca [Izv. dop.] Denes imajo v trški dvorani sejo delničarji domače posojilnice, in so si izvolili novega ravnatelja g. Josip Lipolda, posestnika, trgovca in občinskega svetovalca, za blagajnika pa ostane g. Ant. Goričar, poštar in župan. Tudi se je denes toliko na delnice vplačalo, da je uže začetek gotov. Imamo upanje, da bode posojilnica pri nas mej tolikimi trgovci z lesom imela prav dober uspeh.

Nadejamo se tudi, da dobomo c. kr. okrajno glavarstvo v Mozirje, ker je celo „N. fr. P.“ oznanila, da se Celjsko okrajno glavarstvo razdeli, in ker je Mozirje tudi središče vseh družih trgov v zgornji dolini, na spodnjo stran na levo je Šoštanj, na desno so Braslovče, in na zgornjo stran je Ročica, Ljubno in Gornji grad. Tudi ima Mozirje lepa in sposobna poslopja za stanovanje

uradnikov in za sam urad. Če pa to dosežemo, imamo se dosti zahvaliti našemu neutrudljivemu g. Jan. Lipoldu, bivšemu deželnemu in državnemu poslancu, ker on se uže od tiste dobe za to stvar trudi, ko so se okrajna poglavarstva pričela. Tudi zadnja naša deputacija je bila po njem osnovana in na Dunaj odposlana, kjer je dobro opravila. Solčani, Lučani, Ljubenci, Novoštitčani in Gornje gradčani bodo še tisti hvalo vedeli, kateri so bili zdaj nasprotni, ker zdaj imajo od 10 do 14 ur hoda do okraj. glavarstva, in zdaj se jim bode na polovico pota prihranilo.

Tudi se trudijo gg. Anton Goričar in Lipoldi, da bi postavili novo šolsko poslopje, katero bi stalo črez 10.000 gld., in da bi dobili čveterorazredno ljudsko šolo. Ker bi tako poslopje trg kinčalo in bi bila taka šola na pravem mestu, zato je bog daj dober uspeh.

Pretečeni teden smo dobili novega narodnega učitelja g. Cizelja, za katerega so se ravno ti gg. Lipoldi in Goričar najbolj potezali.

**Iz Vač** 28. marca [Izv. dop.] 3. decembra pr. l. imeli smo volitev v občinski zastop; volilcev je bilo mnogo in bi bili zmagali, da bi bili svobodomiselne narodnjake v občinski zastop dobili, ako bi zvišjač ne bilo. Neki mož (sedaj ga ne imenujem) postavil se je za vodjo, volil po svoje zaupne može in zapisnikarja. Volitev bila je komična. Vodja volitve se je bahal takoj, da ima ednajst glasov za oddati, torej da on mora zmagati. Ljudje boječi, glasovali so kakor on, kateri je pa dal mesto 11 le — tri glasove, kajti rekel je, ako bi bilo treba, bi pa še glasoval. Pustil je jednemu, da je sam sebi glas dal; pa to naj bi bilo, saj gotovo sam sebe najbolj obraja. Volil je neki fant, češ, saj bo enkrat gospodar, in volilo je veliko jerobov brez pooblastil od sodnije potrjenih. Posestnika Luka Kristana vpisali so v drugi volilni red, ki ima pa razen cerkve največ posestva in je torej najbolj z davki obložen, mej tem, ko volijo beneficijati, neki penzionisti in učitelji, kateri vse mi kmetje živimo, v prvem volilnem razredu. Oj draga enakopravnost! Kako te dandenes teptajo. — Naš vodja je bil tudi voljen, pa kaj bi ne bil? Ako bi ga tudi drugi

volili ne bili, saj je sam s svojimi lastnimi glasovi toliko bogat, da more zmagati. Po tej veličastni zmagi se je naš vodja občinstvu zahvaljeval za zaupanje in čast, katero so mu skazali, rekši: „jaz zaslužim zaupanje vaše, le pomislite, koliko sem vam uže dobrega (!) storil, koliko ceste sem odpravil, da jo posipati nij treba itd.“ Naši novi odborniki pa so z veseljem to poslušali in prikimovali, ker jim je tako težko breme odvezeto, a ne pomislijo, koliko uboga živinica in ljudje zavoljo slabih potov trpe. Upamo, da bode cesta kmalu boljša, kajti imamo za krajnega glavarja g. Pajka, ki ga povsodi zaradi potov, katere on popravlja, jako hvallijo in še dan denes pravijo: „hud je bil, pa mi imamo vendar dobra pota“. Da bi gosp. glavar le enkrat k nam prišel, in naše zanemarjena pota videl.

K naši volitvi nazaj. Nekateri narodnjaci pritožili so se takoj drugi dan pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Litiji, pa ker se vsak vodju zameriti boji, brez podpisa, torej brez uspeha. V teku osmih dnij z več podpisi ali na mesto odgovora bilo je razglašeno, da naj občinski odbor voli župana, in po nasvetu g. vodje bil je res izvoljen stari.

Deželnemu odboru smo naznanili, pa urno odgovor dobili, da ta reč spada v de-lokrožje c. kr. oblastnij. Obrnili smo se v tretjič do c. kr. okrajnega glavarstva — nobenega odgovora. Pritožili smo se slednjič pri c. kr. deželni vladi, a tudi ta je molčala, dokler nijmo reklamirali. To pa je bilo kakor bi v sršenovo gnjezdo dregnil — volitev je bila potrjena in glasilni listi dobri, kakor Vestenekovi v [trg. zbornico! Sedaj nam pa nakladajo čudne nove davščine.

## Domače stvari.

— (Da „Laibacher Tagblatt“) narodni oklic objeda, zavija in surovo na vse strani zmerja, temu se ne čudimo. — Ali kaj tako perfidnega, kakor je „Eingesendet“ proti mlajšemu g. dr. Bleiweisu, tudi v „Tgbl.“ uže dolgo nij bilo brati. Jezi se tukaj ali dr. Eisl ali dr. Keesbacher, gotovo pak eden v deželo privandranih nemških zdravnikov, da je služba zdravnika v prisilni delavnici od 378 gld. do 600 gld. povišana, dan denes, ko se vendar povsod plače vzvišujejo,

mani, ter prav zadovoljni hitro tekó domov. — Tako kozjevrški fajmošter ročno pa vestno zadostuje vsem dušnim potrebam svojih ovác, in potem mu ostaje dovolj časa za počitek in zasobno veselje. Kako veselje?

Stopimo v farovž! Mej mnogo hišnimi prostori je samo ena soba, katere oprava nam priča, da tukaj prebiva prvi duhovni pastir. Tu so božje in svetnikov podobe, vzlasti pa različno blagoslovljeno, kirurgično orodje, s kakoršnim se lečijo bromove duše, mažejo in celijo njih rane, pa tudi preganja in zareka hudič, ta najnevarnejši volk krščanih glav. Druga soba kaže višjo omiko in dušno pašo njegovo. Tu so omare, predali in pisalnik s skladi različnih, zaprašenih knjig in listin. Tu leži tudi tista znamenita knjiga, v kateri so zapisane vse njegove žive pa tudi davno uže trohneče in strohnele ovčice po lastnem imenu, po materinem in tudi po očetovem, — če je bilo znano. In zraven tega dan rojstva in dotične smrti

po Kristovem rojenji. A tretja soba uže popolnem pogrša duhovniškega značaja. Tu je miza pogrnjena s prtom, stoli in blazinjak, kakor ima to tudi vsak premožnejši posvetnjak za svoja telesna krepčevanja. V vsem ostalem pohištvu so navadne reči, kakoršne ima in pridobiva vsak dobri, kmetijski gospodar. Kašta s polnimi predali žita; bram s kislim in sladkim mlekom, z okajenim mesom, klobasami, slanino in maslom; mesto za svedre, pile, kladiva itd., prostor, kjer hlapeci ležé, drug, kjer dekle spē; hlev, dva konja debela, krave rejene, voli in teleta, svinjak za prešiče, ulnjak, kokoši, pure, race, gosi, vse, kakor v najboljši hiši kmetijski, samo, da tu je tudi še kuharica farovžka. Fajmošter, on je pokmetil se. Pač je bil, obuvši alumnatarsko kuto, odpovedal se nečimurnostim in minljivostim tega sveta, ter za svojo last izvolil si „nebeško kraljestvo in njegove zaklade“; in res po sv. pisemskih besedah neki laglje gre vrv skozi šivalnikina ušesa, kakor boga-

tin v nebesa; a kaj bi fajmošter sam soboj začel, ko bi ničesar ne imel na tem svetu? Žene nij, otčok tudi ne sme biti, moliti zmirrom vendar ne more, pa sam bog menda ne zahteva tega in pač tudi ne potrebuje, mrl bi od samega dolzega časa!

Vse to je do dobrega izpoznal gospod Janez, kakor hitro je bil kot fajmošter stopil na Kozji vrh. Zato je od leta do leta sè svojimi pohlevnimi prihodki množil si gospodarstvo in po njem tudi čedalje večje imenje. Tako je postal bogat, prav veliki posestnik mej svojimi; in popolnem je dosegel, kar je in kar tudi nij nameroval. Prvič, da v svojem samotarskem, duhovnem stanu nahaja dovolj kratkega časa, nedoižno veseleč se svojega posvetnega blaga in pri-gospodarjenih, milih prirodnin, v katerih samih še laglje časti ljubljenega boga; drugič, ker fara ne nosi bogvé kaj, ker moderni državljanji bolj skrbéč za vsakega goljufivega beriča, kakor za mašnika, tudi nijso še sklenili nobene postave zoper od stradanja in

in ko posebno dr. Eisl in dr. Keesbacher nezasluženo visoke plače vlečeta, ter se v medicinskih krogih odlikujeta s posebnimi lastnostmi, katere bomo uže še osvetlili.

— (Na Dobrovi) pri Ljubljani se v nedeljo 11. aprila odpre bralno društvo.

— (Iz Mozirja) se nam piše 2. aprila: Naša posojilnica je začela svoje delovanje. Zbrali so se bili namreč veliki ponedeljek Gornjesavinjčani v Mozirji, volili so novega predsednika g. Jan. Lipolda, kateri je dober za vodstvo. Društvo je tedaj na nogah, in ne bode treba šoštanjčanom napraviti filijale; upamo, da bode posojilnica dober uspeh imela in se lahko pridružila v kolo družih zadrug. (Primeri tudi zakasneli dopis v den. štev. Uredn.)

— (Cesar je prišel v Trst) in bil tam z velikanskim sijajem sprejet. Slovenecem pak je bilo od laškega magistrata prepovedano narediti baklado in slovensko peti. Slovensko politično društvo „Edinost“ je izročilo cesarju adresno. — Obširnejši dopis smo morali za prihodnjo številko odložiti, ker nam je pozno došel.

— (Stari colni magazin) na levem bregu Ljubljane so začeli v petek podirati. Ker misli magistrat napraviti tam drevored, bode ta del mesta postal mnogo prijaznejši.

### Volitev deželnega poslanca na Notranjskem.

Postojna 3. aprila. Pri današnji volitvi deželnega poslanca je izvoljen narodni kandidat gosp. Peter Grasselli z 58 glasovi. 4 glase je dobil Zelen.

### Slovensko gledališče. \*)

(„Bisernica“ — posl. Holtei-jeva „Perlenschnur“.)

Dramatično društvo bode z današnjo predstavo: „Nezgode starega mladenca“ končalo svojo letošnjo sezono z jako dobrim in častnim uspehom. Ker smo se namenili, govoriti o bližnji priložnosti obširneje o letošnjem delovanju omenjenega društva, omejimo svoje današnje poročilo samo na zadnjo predstavo. Holtei-jeva „Perlenschnur“,

\*) Slučajno zakasnjeno.

glada mrjoče dušne pastirje, on pa, akoprem prekvašen svetim duhom, vendar od same duhovne paše živeti ne more — da je tako sam olajšal in poboljšal si življenje. In tretjič — na kar pa nij meril, pa je po čisto prirojenem, človeškem nagonu mu samo izcimilo se — da tisti čudni, neodželjivi mik, ki se tudi po duhovnem posvečenju izpuliti ne da iz človeškega srca, mikanje po imetji, dobiva blažee uteha. Njegove blagajnice bliščavi zaklad se po malo kopiči, in kadar ga pogleda, kadar le misli nanj, vselej mu radostneje utriplje postarno srce, če prav mrtvemu mamonu — pravega namena ne vé.

V takem stanju se fajmošter srečnega čuti in ne vem, da bi mu manjkalo kaj. Da cesarju, kar gre cesarju, bogu, kar bogu, drugo pa kuharici, pa je, kar mu skuha, pa pije, boljše ali slabše, kakoršno hoče — saj ga ima! Pa dela, kar dela, pa žvižga in poje, če hoče!

Zjutraj, zgodaj vstane, brž pomašuje pa zajutrkuje, potem pa se napravi malo po-

slovenska „Bisernica“, prekoračila je naš oder z najugodnim uspehom, in vsak poslušalec je priznal g. Nolliju prvo zaslugo za takov izid. Vsacega je zanimal originalni, s krepkimi črtami narisani značaj „Hans-Jurežev“, ki kaže duševno in telesno zamenjenega človeka s srcem, v katerem se strinjajo vse mogoče strasti, kakor sebičnost, sovraštvo, ljubezen in iz nje izvirajoča ljubosumnost, z izbornimi talenti, kateri se razvijajo stoprv v boji zoper tragično neugodo; in iz vsega se rodi po čisto naravnej dramatičnej poti, blaga požrtvovalnost za srečo Ane; — lepa, deloma originalna ideja, in klasično izpeljana. G. Nollij je predstavljal to nalogo s temeljitim razumom, in videlo se je, da ga je navduševal ženjalni duh pisateljev. Naj si zapiše to rolo mej svoje najboljše in s tem gotovo ne rečemo malo. Ana — ponosno kmetško dekle z globoko čutečim srcem, in nenavadnim značajem, našla je v gospodičini Podkrajškovej vrlo predstavljalco, ki je igrala nalogo z vidnim veseljem. Gospod Schmidt (lovec Karol) je zadostil svoji nevhvaležni roli. Gospod Šušteršič dobro napreduje, in njegov „oče Rodovščak“ je bil prost onih motilnih napak, ki so jih kazale včasih izvršitve imenovanega igralca. Zamorec, gospod Kajzel je s svojimi afrikansko-slovenskim govorom in petjem, kakor primerno divjim preobračevanjem oči vzbujal veselost, kolikor je bilo zaradi vtrudilne dolgotrajne prizora z Liziko mogoče. G. Moric (baron Čitimir) je tiho in nerazumljivo govoril, in brezkončno njegovo guganje z gornjim delom telesa je bilo prav neprijetno. G. Piskarjeva (hišina Lizika) je pela v občno za dovoljnost prav dobro. Končno konstatujemo, da je bilo občinstvo tudi vojaškemu kornu jako hvaležno. Opozorujemo ob enem še vse prijatelje naše dramatične muze na prihodnji prvi benefic, na korist regisseurju našega gledališča g. Jos. Nolliju. —s—

### Poslano.

Gospod urednik! V včerajšnjem „Tagblattu“ berem o dr. K. Bleiweisu, da je on imel priliko, kot bivši: Arzt im Zwangsarbeits-hause die verschiedenen Gaunerstückchen der Zwänglinge dieses Auswurfes der Mensch-

heit, kennen gelernt zu haben, daher es seinem geübten Auge ein leichtes sein wird, das egoistische Gaukelspiel der liberalen Gegner im Gemeinderathe zu durchblicken“.

Prosim Vas, konstatirajte, da je „Tagblatt“ bil tisti, ki je svoje krušne gospode v primeru dejal z „gauneri“ in da naj se mu zahvalijo za ta bistroumni kompliment. V Ljubljani 3. aprila 1875.

Naroden volivec.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

## Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske stroške; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spricevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar poniziti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

gledat okolo svojega doma. Na glavi širok, nizek klobuk, v dolgej, temno-rujavej nekaj okapljanaj in uže oguljeni sukni preko širokih pléč, plohisto viséči do debelih méč, katera mu medejo v vampastih štibalih. Velika črevlja so mu podprta na nizke pa široke opetnice, da tako telesna obilnost dobiva sigurnejo stabilnost, katero sicer tudi še podpira debela palica. Fajmošter namreč, kakor uže sama ta tuja beseda, so debeli. Suhljati krojač jih kaj težko obseže okolo napetega pasa, kedar jim omerja mehaste hlače. Debela mesena klobasa vije se jim do rudečih, uraščenih ušes ob kratko pristriženih, še gostih, pa uže osivelih lasih. A v vsi ti postavi počiva nekaj prav prikljivega in dobrohotnega.

Ko tako stopijo na dvorišče, vspé se vsa perjad gnjeteč se okole njih in lačno regetaje steguje dolge vratove do gospoda in pozijava, dokler jim iz vrečastih žepov ne vržejo belih drobtin. Sultan laskavo potegne život, ter se premetuje in tuli ob verigi, dokler ne gredó pogladit mu glavo.

Potlej odidó na bližno polje. Polagoma stopaje po mejah mej njivami z radostnim licem opazujejo, kako lepo zori rumena pšenica in blede rež. Tu pa tam v pest stisnejo debelo, tehtajoče klasje, kakor bi hoteli pobožati ga; drugje zopet izpulijo kako plevel ali kako snetje, in tam na repi s palico mečkajo požrešne gosenice. Tako pridejo do turšice, katero živahno kramljaje okopavajo dékle. Zagledaje „gospoda“ mahom omolknejo in nehajo ljudi opravljati, pa fajmošter jih precej nagovoré tako dovtipno, da se takoj zopet izbudi njih glasna veselost. Stojéč pri njih vidijo, da mlajši dekli Miciki nekaj nespretno opleta motika. Vzemó jej jo iz rok pa sami malo pokopljejo, češ, kako je zemlja kaj trda, v resnici pa le njej za tajen poduk, ker nečejo grajač sramotiti dekleta. Za odbajajočim pa šepetejo ženske, kako vendar prijazni so ta gospod in kako razumejo vsa dela, kakor vsak kmetški človek! Čudno!

(Konec prih.)

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespianji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznaidejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespianji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigm. 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plienastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. — 2 funta 2 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesciere-Biscuiten v pušicah a 2 gold. 50 kr. — 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v pušicah a 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas

0 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. talar, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Innsbrodu Dieckl & Frank, v Celovcu P. Birnscher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Cernovicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradiču pri bratih Oberanzmeyer, v Temesvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh ostih pri dobrih lekarjih in specerijah trgovcih; udi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah skaznicah ali povzetjih.

## Tržne cene

v Ljubljani 3. aprila t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — reš 3 gld. 60 kr.; — ječmen 3 gld. — kr.; — oves 2 gld. 20 kr.; — ajda 2 gld. 90 kr.; — pros 3 gld. 10 kr.; — koruza 3 gold. 20 kr.; krompir 2 gld. 20 kr.; — fižol 5 gld. 90 kr.; masla funt — gld. 54 kr.; — mast — gld. 90 kr.; — špeh trišen — gld. 36 kr.; — špeh povojen — gold. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 23 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 30 kr.; — slame cent 1 gold. — kr.; — drva trda 7 gld. 50 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

## Dunajska borza 3. aprila.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

|                              |               |
|------------------------------|---------------|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 71 gld. — kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 75 „ 40 „     |
| 1860 drž. posojilo           | 112 „ 50 „    |
| Akcije narodne banke         | 957 „ — „     |
| Kreditne akcije              | 240 „ 25 „    |
| London                       | 111 „ 10 „    |
| Napol.                       | 8 „ 86 1/2 „  |
| C. k. cekini                 | 5 „ 22 1/2 „  |
| Srebro                       | 103 „ 50 „    |

## Praktikant,

ki se je izšolal na nižji gimnaziji, sprejme se v neko tukajšnjo lekarno. (99—1)  
Natančneje se izve v: „Annoncen-Bureau“ v Ljubljani (Fürstehof št. 206.)

## V najem

se daje lepa hiša v Cerknici št. 37 z lepimi prostori, izvrstnimi podzemeljskimi hrami, leži poleg okrajne ceste in je najbolj pripravna za krčmo. Vrač o tem se poizve pri gospodu Jože Milavcu v Cerknici. (103—1)

## Neveste oglasite se!

Nek mlad, korenjašk mož, ki ima premoženja 10.000 gold., in vrhu tega še lepo kupčijo tu v Ljubljani, vzeli bi takoj za ženo, mladega lepega dekleta. Premoženja mora imeti vsaj polovico od njegovega, toda mora biti veselega temperamenta in možu zvesta. — Ker je ponudba resna, naj vsaka blagovoli pismena oglasila opravištvu „Slov. Naroda“ v Ljubljani poslati, pod napisom: „molčečnost — 5000“ — ki se potem izročé zgoraj omenjenemu. (101—2)

## Javna dražba.

**Ponedeljek 5. aprila** prične se licitacija v **Mallijevej** hiši na vogalu Hradecky-mostu na glavnem trgu v sledečih predmetih: platno, modropolan, kotenina, chiffon, širting, roba za obleko, percalin, oksford, brisače, prti, servijete, platneni žepni robci, brnska volnena roba, sukno za hlače in gospodsko obleko, dalje velika zaloga izgotovljenega perila za dame, protkane srajce in hlače, korseti in spodnja obleka. Vsi ti omenjeni predmeti prodajo se ponedeljek v javni dražbi tistemu, ki največ ponudi.

## Licitacija bode le 5 dnij

na glavnem trgu v Mallijevej hiši na vogalu Hradecky-mostu!

Kdor želi po ceni kupiti, naj ne zamudi prilike, da pride k licitaciji, prodati se pak mora vse, ker

**potrebujem denarja.**

**Filip Grünspan.**

NB. Gg. trgovci in kramarji po deželi kupijo lahko pri meni prav po ceni blago na licitaciji. (104—1)

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

## Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna.

Dovoljujemo si sledeči najcenejši tovarniški cenik za sezono 1875 uljudno predložiti. Svoje izdelke razločujemo v dve vrste, ter smo porok za dobroto robe in zagotavljam, da se vsako naročilo tako točno izvrši, kakor bi si naročnik sam izbral. Na zahtevanje pošljemo na ogled obširni cenik. Priporočajmo najtopleje naše podvzetjé, ostajamo in se znamenjamo s odličnim spoštovanjem

vodstvo prodajalnice.

(51—6)

## Cenik.

| Vatli, roba.                                                                        | I. četrt. | II. četrt. | Roba na kose od 30 + 50 ali 54 vatlov.                                                     | I. četrt. | II. četrt. |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|
| Vlastni izdelek v perkalinu in platna za srajce, vatel po gold.                     | —25       | —20        | 3/4 30 vatlovega platna od prediva, kos po gold.                                           | 8.—       | 7.—        |
| Kosmonoški izdelki v perkalinu, kretonu in platnu za srajce, vatel po gold.         | —30       | —25        | 3/8 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.                                       | 8.—       | 7.—        |
| Neunkirnerski izdelki batista in jaconeta, vatel po gold.                           | —30       | —25        | 3/4 30vatlov. pranega platna za mizne prte, kos po gold.                                   | 10.—      | 9.—        |
| Francozki izdelki jaconeta in mouselina, vatel po gold.                             | —40       | —35        | 3/4 30vatlov. pranega platna od creasa, kos po gold.                                       | 12.—      | 11.—       |
| Giroflé-Girofla, najnovejša roba za plesno in letno obleko, vatel po gold.          | —45       | —40        | 3/4 50vatlovega nizozemskega platna, kos po gold.                                          | 14.—      | 12.—       |
| Turški creton za spalne haljine najnovejšega kroja in vrste, vatel po gold.         | —30       | —          | 3/4 50vatlovega beliškega platna, kos po gold.                                             | 16.—      | 15.—       |
| Percail za meblje vsake barve in dessin, vatel po gold.                             | —35       | —30        | 3/4 50vatlov. irskega platna, kos po gold.                                                 | 25.—      | 20.—       |
| Izbran francoski brilantin, vatel po gold.                                          | —35       | —30        | 3/8 rumburškega platna (samo May in Holfeld) 6 vrst, gld. 30—40—50—60—70 kos po 24 vatlov. |           |            |
| Beli in gladki brilantin, vatel po gold.                                            | —35       | —30        | <b>Roba na tucate.</b>                                                                     |           |            |
| Belo in ogledno tkanje za životke, vatel po gold.                                   | —30       | —25        | Žepni robci za deca z slikami ali pisanimi okraji, tucat po gold.                          | 1.—       | 85.—       |
| Kosmonoška koža za damsko in otroško obleko, vatel po gold.                         | —45       | —40        | Žepni robci za dekleta z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.                    | 1. 5      | 95.—       |
| Angleška platnena roba za domačo obleko, vatel po gold.                             | —30       | —          | Žepni robci za gospé, od batista ali jaconeta z pisanimi okraji, tucat po gold.            | 1.60      | 1.30       |
| Beli chiffon, chirting in domače platno, vatel po gold.                             | —25       | —20        | Žepni robci za gospode, z pisanimi okraji ali obrobljeni, tucat po gold.                   | 3.—       | 2.50       |
| Chiffon ali percail za srajce, vatel po gold.                                       | —35       | —30        | Rumburški platneni robci, tucat po gold.                                                   | 3.—       | 2.—        |
| Beli damastni gradl in beli ali rumeni nanking, vatel po gold.                      | —30       | —25        | Irski platneni robci, 5 vrst, gold. 4, 5, 6, 7, 8 tucat.                                   |           |            |
| Brisače ročne od jaguarda ali damasta, vatel po gold.                               | —30       | —25        | Vlastni izdelki, robci od katuna za glavo, tucat po gold.                                  | 2.50      | 2.—        |
| Črni orlean, vatel po gold.                                                         | —50       | —40        | Kosmonoški izdelki od katuna ali batista robci za glavo, tucat po gold.                    | 3.80      | 3.20       |
| Črni luster, vatel po gold.                                                         | —70       | —60        | Foulard robci za glavo, tucat po gold.                                                     | 3.50      | 3.—        |
| Črni svileni lustrin, vatel po gold.                                                | 1.20      | 1.—        | Kosmonoški foulard žepni robci za gospode, tucat po gold.                                  | 4.—       | 3.—        |
| 3/4 angl. rips za obleko ali dolmane, vatel po gold.                                | 1.60      | 1.30       | Vlastni izdelek, žepni robci za gospode, tucat po gold.                                    | 3.—       | 2.50       |
| Roba za obleko, gladkih ali koženih barv, vatel po gold.                            | —40       | —30        | Platnene servijete od jaguarda, tucat po gold.                                             | 4.—       | 3.—        |
| <b>Posamezni predmeti robe.</b>                                                     |           |            | Platnene servijete od damasta, tucat po gold.                                              | 6.—       | 5.—        |
| Rumburške platnene rjuhe brez šiva, 2 1/4 vatlov široke, 3 vate dolge, kos po gold. | 4.—       | 3.—        | Platnene brisače ročne od jaguarda, tucat po gold.                                         | 5.—       | 4.—        |
| Barvani mizni prti h kavi raznobarvani, kos po gold.                                | —80       | —          | Platnene brisače ročne od damasta, tucat po gold.                                          | 7.—       | 6.—        |
| 1 pokrivač od p queta za deca, bele ali pisane barve, kos po gold.                  | 1.30      | 1.10       | Servijete za desert, bele ali pisane, v damastu, tucat po gold.                            | 3.50      | 2.50       |
| Ena garnitura pokrivač za postelje in piqueta barvanega, 2 kosa po gold.            | 6.—       | 5.—        | <b>Turške hagabug ročne brisače, tucat po gold.</b>                                        | 4.—       | 3.—        |
| Mizni prti od platnenega damasta.                                                   |           |            |                                                                                            |           |            |
| 3/4 10/4 2 1/4 18/4                                                                 |           |            |                                                                                            |           |            |
| gold. 3, 3.50, 4.50, 6.50                                                           |           |            |                                                                                            |           |            |

|              |                                         |                                       |  |
|--------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|--|
| Čisto lanene | Garniture, bele ali barvane v jaguardu, | za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob, |  |
|              |                                         | gl. 5, gl. 10, gl. 15, gl. 20.        |  |
| Čisto lanene | Garniture, bele ali pisane v damastu,   | za 6 osob, 12 osob, 18 osob, 24 osob, |  |
|              |                                         | gl. 6, gl. 12, gl. 18, gl. 24.        |  |

Pošilja se proti povzetji, zaboji se plačajo, ter prosimo, da se na firmo in številko dobro pazi, da neprevarijo dugi nepovoljeni in krivični prodajalci.

**Skladišče dunajske tiskarske tovarne katuna,** mesto, Ruprechtsplatz, št. 3, le št. 3,

zadaj za Ruprechtovo cerkvijo, naproti vходу v zakristijo.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.